

Obsah

Úvod	9
1. 623-658: Fredegarova kronika – O Sámově říši	10
2. 873, před 14. květnem: List papeže Jana VIII. biskupu Herman- rikovi – pronásledování arcibiskupa Metoděje	12
3. 880, červen: Bula papeže Jana VIII. <i>Industriae tuae</i> – Svato- plukovi, panovníkovi Velkomoravské říše	13
4. konec 9. – počátek 10. století: Život Konstantinův	16
5. konec 9. – počátek 10. století: Život Metodějův	17
6. 1980, 31. prosince: Papež Jan Pavel II. – <i>Egregiae virtutis</i> : Vyhlášení sv. Cyrila a Metoděje spolupatrony Evropy	18
7. kolem roku 904: Celní řád pro obchod se Slovy na Dunaji	21
8. 913-959: Císař Konstantin VII. Porfyrogenetos – O spravo- vání říše	23
9. 965-966: Zpráva Ibráhíma ibn Jákúba o Čechách	24
10. po roce 973: Václavská legenda <i>Crescente fide</i>	25
11. před rokem 983: Gumpold, biskup mantovský – Život Václava, knížete českého	27
12. konec 10. století: Laurentius Montecassinský – Utrpení sva- tého Václava	28
13. konec 10. století: První staroslověnská legenda o svatém Václavu	30
14. konec 10. století – první polovina 11. století: Mnich břevnovský (tzv. Kristián) – Život a umučení svatého Václava a báby jeho svaté Ludmily	32
15. počátek 11. století: Bruno z Querfurtu – Život a utrpení sva- tého Vojtěcha, biskupa a mučedníka	36
16. poslední čtvrtina 11. století: Verše o utrpení svatého Vojtěcha, biskupa a mučedníka	38
17. zřejmě 1045 – 1125: Kosmas – Kronika česká: Příklad Čechů do vlasti	42
18. zřejmě 1045 – 1125: Kosmas – Kronika česká: Vláda kněžny Libuše	44
19. 973: Kosmas – Kronika česká: Založení biskupství v Praze	47
20. počátek 11. století: Kosmas – Kronika česká: Český stát za knížete Jaromíra a Oldřicha	48
21. 1019, 1020: Kosmas – Kronika česká: Břetislav a Jitka	49
22. 1035: Kosmas – Kronika česká: Volba knížete Břetislava	51
23. 1039: Kosmas – Kronika česká: Dekreta knížete Břetislava I.	53

24. 1067: Kosmas – Kronika česká: Volba pražského biskupa Jaromíra	55
25. 1091: Kosmas – Kronika česká: První zmínka o městě Brně	58
26. 1126, 18. února: Přímé pokračování Kosmovy kroniky – Kanovník vyšehradský: Bitva u Chlumce	60
27. 1126, 18. února: Přímé pokračování Kosmovy kroniky – Mnich sázavský: Bitva u Chlumce	62
28. 1158, 11. ledna: Nepřímé pokračování Kosmovy kroniky – Vincencius: Kníže Vladislav II. získává královskou korunu	64
29. 1158 květen-říjen: Nepřímé pokračování Kosmovy kroniky – Vincencius: Čechové u Milána	66
30. 1173-1180: Nepřímé pokračování Kosmovy kroniky – Jarloch: Soběslav II., selský kníže	69
31. počátek 13. století: Život svatého Prokopa	72
32. 1212, 26. září: Zlatá bula sicilská – Přemysl Otakar I. získává královskou korunu dědičně	75
33. 1278, první polovina: Jindřich z Isernie – formulářová sbírka: Přemysl Otakar II. žádá pomoc od polských knížat	76
34. 1278, 26. srpna: Druhé pokračování Kosmovy kroniky – kněží pražské kapituly: Bitva na Moravském poli	80
35. 1278-1283: Druhé pokračování Kosmovy kroniky – kněží pražské kapituly: Vypravování o zlých letech po smrti Přemysla Otakara II.	82
36. 1297, 2. června: Petr Žitavský – Zbraslavská kronika: Koronovace krále Václava	86
37. 1300, červenec: Petr Žitavský – Zbraslavská kronika: Ražení pražských grošů	87
37a. 1306, 4. srpna: Petr Žitavský – Zbraslavská kronika: Zavraždění krále Václava III.	88
38. 1308-1314: Kronika tzv. Dalimila – Předmluva	92
39. počátek 11. století: Kronika tzv. Dalimila – O selské kněžně Boženě	94
40. 1241: Kronika tzv. Dalimila – O pohanských Kartasech (tj. Tatarech, tatarských zvědech)	95
41. 1283-1305: Kronika tzv. Dalimila – Vláda krále Václava II.	97
42. po roce 1310: Kronika tzv. Dalimila – O nynějším vladaři, šlechtetném králi Janovi	98
43. 1323-1330: Karel IV. – Vlastní životopis: Karlův pobyt ve Francii	101
44. 1333: Karel IV. – Vlastní životopis: Karlův návrat do Čech	102

45. 1348, 7. dubna: Zakládací listina Karlovy univerzity	104
46. 1348, 7. dubna: Beneš Krabice z Veitmile – Kronika kostela pražského: Založení vysokého učení v Praze	106
47. 1348: Beneš Krabice z Veitmile – Kronika kostela pražského: Založení Nového Města pražského a kláštera Na Slovanech	107
48. 1355: Beneš Krabice z Veitmile – Kronika kostela pražského: Nařízení proti lupičům a k ochraně spravedlnosti	108
49. 1409, 18. ledna: Dekret kutnohorský	110
50. 1411, 1. září: Notářský zápis o Husově obhajobě proti nařčení z kacířství	111
51. 1415, 2. září: Protestní list české a moravské šlechty kostnic- kému koncilu proti upálení M. Jana Husa	115
52. 1419: Kronikářský zápis o počátcích husitské revoluce	118
53. 1419-1421: Letopisecké záznamy o bojích husitů	120
54. 1420: Staré letopisy české – O počátcích Tábora	123
55. 1420, 20. dubna: Husitský manifest proti králi Zikmundovi	124
56. 1420, 1. – 8. července: Formulace čtyř artikulů pražských	127
57. 1421, 3. – 7. června: Jednání čáslavského sněmu	131
58. 1370 – zřejmě 1437: Vavřinec z Březové – Husitská kronika: Předmluva	135
59. 1414: Vavřinec z Březové – Husitská kronika: Začátek přijí- mání pod obojí způsobou	136
60. 1420, 14. července: Vavřinec z Březové – Husitská kronika: Bitva na Vítkově hoře	137
61. 1431, 14. srpna: Vavřinec z Březové – Píseň o vítězství u Do- mažlic	140
62. 1431, 14. srpna: Letopisecký záznam o vítězství husitů u Do- mažlic	144
63. 1431, listopad: Tábořský manifest obracející se k cizím státům	145
64. 1433, 8. prosince: List týkající se opevňovacích prací v Pre- šově proti husitům	153
65. 1434, 30. května: Staré letopisy české – bitva u Lipan	154
66. 1434, 30. května: Zápis v městské knize Českého Brodu o bitvě u Lipan	155
67. 1436, 2. července: Potvrzení kompaktát na jihlavském sjezdu	156
68. zřejmě roku 1421: Petr Chelčický – O trojím lidu	169
69. zřejmě roku 1440 či později: Petr Chelčický – Sít víry pravé	170
70. 1457, 23. listopadu: Staré letopisy české – Smrt krále Ladislava Pohrobka	175

71. 1458, 2. března: Staré letopisy české – Volba Jiřího z Poděbrad za českého krále	176
72. 1461: Staré letopisy české – Poselství krále Jiřího do Říma o potvrzení kompaktát	177
73. 1458, 2. března: Zápis v městské knize o volbě Jiřího z Poděbrad českým králem	178
74. 1464, 18. července: Přátelská smlouva Jiřího z Poděbrad s francouzským králem	179
75. 1494: Mikuláš Dačický z Heslova – Paměti: Povstání kutnohorských havířů	183
76. 1500, 11. března: Vladislavské zemské zřízení	185
77. 1526, 29. srpna: Bartoš Písař – Kronika o bouři pražské roku 1524: Smrt krále Ludvíka Jagellonského u Moháče	189
78. 1526, 15. prosince: Volební slib Ferdinanda I., jímž se zavazuje jako volený český král zachovávat zemská privilegia	193
79. zřejmě 1486 – 1553: Jan Dubravius – O rybníkářství	194
80. 1530: Obchodní počtářství v 16. století	197
81. před rokem 1540: Jan Brtvín z Ploskovic – Hospodář	198
82. 1545: Sněmovní nařízení o mzdách čeledi a nádeníků	199
83. 1547, 18. – 21. března: Sněmovní usnesení opozičních stavů omezující královskou moc	200
84. 1547, 8. října: Instrukce Ferdinanda I. Jiříkovi Komendkovi z Rovni, královskému rychtáři ve Starém Městě pražském, omezující městskou samosprávu	207
85. 1547: Sixt z Ottersdorfu – Historie oněch dvou nepokojných let v Čechách: Potrestání za odboj	210
86. 1494 – 1555: Jiří Agricola – Dvanáct knih o hornictví a hutnictví	214
87. 1558: Z urbáře 16. století	217
88. 1562: Tadeáš Hájek z Hájku – Herbář, jinak bylinář	219
89. 1569: Václav Březan – Život Petra Voka z Rožmberka: O útoku rybníkářů na Petra Voka z Rožmberka	220
90. 1579: M. Pavel Kristián z Koldína – Práva městská království Českého	222
91. kolem roku 1600: Z knih smolných	224
92. 1609, 9. července: Majestát Rudolfa II. zaručující náboženskou svobodu	225
93. 1618, 23. května: Pavel Skála ze Zhoře – Historie církevní: Pražská defenestrace	233
94. 1620, 8. listopadu: Pavel Skála ze Zhoře – Historie církevní: Bitva na Bílé hoře	237

95.	1619, 31. července: <i>Konfederace nekatolických stavů českých, moravských, hornoslezských, horno- a dolnolužických</i>	240
96.	1620, 1. října: <i>Výzva direktorů k obraně vlasti</i>	247
97.	1620, 8. listopadu: <i>Rozestavení vojsk v bitvě na Bílé hoře</i>	249
98.	1621, 21. června: <i>Staroměstská exekuce</i>	250
99.	1627, 15. května: <i>Úvodní dopis Ferdinanda II. k Obnovenému zřízení zemskému</i>	252
100.	1627, 31. července: <i>Protireformační patent Ferdinanda II., nařizující svobodným obyvatelům přestoupit na katolictví nebo se do šesti měsíců vystěhovat ze země</i>	255
101.	1628, 26. srpna: <i>Prosba poddaných, aby směli zůstat u své víry</i>	258
102.	1629, 2. listopadu: <i>Konfiskace kacířských knih</i>	259
103.	1634: <i>Pavel Stránský ze Zapské Stránky – Český stát: O českém ústavním zřízení</i>	262
104.	1634: <i>Pavel Stránský ze Zapské Stránky – Český stát: Dědičné právo českých králů</i>	266
105.	1644, leden, únor: <i>Potrestání valašských rebelů</i>	268
106.	1648, 11. října: <i>List Jana Ámose Komenského švédskému kancléři Axelu Oxenstiernovi</i>	269
107.	1657: <i>Jan Ámos Komenský – Didaktika veliká</i>	273
108.	1668, 24. března: <i>Reskript o věčném mlčení domažlických Chodů</i>	276
109.	1693: <i>Protokol o výslechu Jana Sladkého Koziny</i>	278
110.	1673: <i>Bohuslav Balbín – Rozprava na obranu jazyka slovan-ského, zvláště českého</i>	280
111.	1680, 28. června: <i>Z robotního patentu z roku 1680</i>	282
112.	1685, 18. září: <i>Obvinění z čarodějnictví na Moravě</i>	283
113.	1717, 22. února: <i>Z robotního patentu z roku 1717</i>	284
114.	1720, 12. října: <i>Usnesení českého sněmu, schvalující prag- matickou sankci</i>	287
115.	1729: <i>Antonín Koniáš – Klíč kacířské bludy k rozeznávání otvírající, k vykořenění zamykající</i>	288
116.	1738, 27. ledna: <i>Z robotního patentu z roku 1738</i>	290
117.	1743, 16. července: <i>Český sněm se zřiká Slezska a Kladska a jiných práv zemí Koruny české, které Marie Terezie po- stoupila pruskému králi</i>	293
118.	1756: <i>Průmyslová výroba v Čechách v polovině 18. století</i>	295
119.	1755: <i>Prokop Diviš o účincích elektřiny</i>	297
120.	1775, březen: <i>Nevolnické povstání roku 1775: František Jan Vavák – Paměti</i>	298

121.	1775, 13. srpna: Z robotního patentu z roku 1775	302
122.	1781, 13. října: Toleranční patent	305
123.	1781, 1. listopadu: Patent o zrušení nevolnictví	309
124.	1790, březen: Z požadavků moravských stavů	311
125.	konec 18. století: Píseň o francouzské revoluci	313
126.	1791, 1. září: Z řeči Josefa Dobrovského v České učené společnosti nauk	314
127.	1806, 21. srpna: Správní opatření v důsledku složení hodnosti císaře říše římské německého národa, jimiž se ruší svazek Čech a jiných zemí s říší	315
128.	1831, 1. ledna: Založení Matice české, zvláštního peněžního fondu pro vydávání českých knih	317
129.	1834: Josef Kajetán Tyl – divadelní hra <i>Fidlovačka s písní Kde domov můj</i>	319
130.	1848, 11. března: Petiční požadavky přijaté na schůzi pražského lidu ve Svatováclavských lázních	320
131.	1848, 8. dubna: Kabinetní list císaře a českého krále Ferdinanda V., jímž částečně vyhovuje požadavkům petic z března 1848	322
132.	1848, 11. dubna: Dopis Františka Palackého do Frankfurtu	325
133.	1848, 13. dubna: Hlavní zásady pro návrh ústavy království českého	330
134.	1848, 12. června: Manifest Slovanského sjezdu k evropským národům	334
135.	1848, 7. září: Zákon o zrušení poddanských povinností	338
136.	1848, 30. září: Programové prohlášení českých radikálních demokratů „Čtenářům našim“	340
137.	1849, 23. ledna: Zápis projevu Františka Palackého v ústavním výboru kroměřížského sněmu, v němž radí k Čechám, Moravě a Slezsku také Slovensko	341
138.	1849, leden: Kroměřížská ústava navržená říšským sněmem	343
139.	1849, 4. března: Stadionova ústava rakouského císařství, tzv. oktrojovaná	346
140.	1849, 23. prosince: František Palacký – O centralizaci a národní rovnoprávnosti v Rakousku	360